

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola Blansko

Nad Čertovkou 17, 678 01 Blansko

Identifikátor školy: 600 024 831

Termín konání komplexní inspekce: 13. - 15. březen a 5. duben 2002

Čj.	122 113/02-5130
Signatura	kl1nv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Blansko, zřízená s účinností od 1. září 1991 jako státní příspěvková organizace, přešla k 1. červenci 2001 do působnosti Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, Žerotínovo náměstí 3/5. Sdružuje zvláštní školu, školní družinu a školní jídelnu. Při komplexní inspekci byl sledován a hodnocen průběh a výsledky vzdělávání a kvalita podmínek vzdělávání ve zvláštní škole s povolenou kapacitou 80 žáků. V době inspekce školu navštěvovalo 64 žáků v 7 třídách. Ve výuce je realizován učební plán Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22. Od září 1999 škola využívá ke své činnosti nově postavenou budovu, kde získala téměř veškeré zázemí, které potřebuje ke svému provozu, tj. kmenové učebny, odborné učebny (dílna, cvičná kuchyň, pracovna pro výtvarnou výchovu), tělocvičnu a školní jídelnu. Tělocvična slouží dočasně i Obchodní akademii Blansko a Střední zdravotní škole Blansko. Část přízemních místností využívá ke své činnosti Pedagogicko-psychologická poradna Blansko. Ve školní jídelně s kapacitou 360 jídel se stravují žáci a pracovníci zvláštní školy, zaměstnanci Pedagogicko-psychologické poradny Blansko a studenti i zaměstnanci výše uvedených středních škol. V době inspekce jídelna vykazovala 327 pravidelných strávníků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hospitace probíhaly ve všech třídách a ročnících. Hospitované předměty odpovídaly průřezu vzdělávacího programu v souladu s profilací školy. V inspekční zprávě je popsána a hodnocena úroveň plánování, přípravy a podmínek výuky vzdělávání ve všech stupních souhrnně. Pracovní vyučování je hodnoceno samostatně.

Plánování a příprava vzdělávání

Týdenní hodinová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem. Vyučující zpracovali tematické plány, ve kterých obsah odpovídá osnovám realizovaného vzdělávacího programu. K dobré přípravě na výuku přispívala znalost žáků a jejich výukových obtíží. Plánované učivo navazovalo na učivo předcházejících hodin.

Úroveň plánování a přípravy výuky byla velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání

Čtyři vyučující nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Žáci všech třech ročníků prvního stupně jsou zařazeni do společné třídy. Ředitelka školy povolila výjimkou z maximálního počtu žáků ve třídě zvýšit počet žáků na devět. Prostorové podmínky učebny jsou pro tento počet žáků stísněné, omezují možnost jejich pohybu a relaxace. Místnost je vkusně a účelně zařízena, nábytek odpovídá věkovému složení žáků. Materiální zabezpečení plně vyhovuje potřebám výuky. Třídy určené pro druhý a třetí stupeň jsou pěkné a světlé, zařízené novým školním nábytkem a esteticky vyzdobené pracemi žáků. Prostorově jsou však při vyšším počtu žáků dosti stísněné, především u nejstarších žáků nedovolují učitelům zařazovat metody práce náročné na pohyb žáků. K výuce výtvarné výchovy slouží dobře vybavená odborná učebna. V hospitovaných hodinách žáci a učitelé využívali schválené učebnice a pracovní sešity, atlasy, odbornou literaturu a některé doplňkové pomůcky zhotovené vyučujícími.

Ve vyučovacích hodinách většinou nebyla záměrně zařazena vhodná relaxace, učitelé však dbali na časté větrání učen a pitný režim žáků. K odpočinku o přestávkách žákům slouží prostorné a esteticky upravené chodby.

Materiální, personální a psychohygienické podmínky vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

Průběh vzdělávání

První stupeň zvláštní školy

Současná organizace výuky, tzn. střídání třech učitelek, omezuje mezipředmětovou propojenost a pro tuto věkovou skupinu žáků není vhodná.

Používané metody byly diferencované jak z hlediska ročníků, tak z hlediska individuálních zvláštností a potřeb žáků. Názorné pomůcky byly hojně využívány. Struktura hodin respektovala zásady psychohygieny. Pracovní tempo, průběžné hodnocení a pozitivní posilování motivovalo žáky k zájmu o výuku, snaze se zapojit a dosáhnout úspěšných výsledků. Verbální projev vyučujících byl adekvátní věku žáků a jejich schopnosti pochopit instrukci.

Průběh výuky na prvním stupni zvláštní školy byl celkově na velmi dobré úrovni.

Druhý stupeň zvláštní školy

Stanovení struktury a časového rozvržení etap hodin vyučující podřídily zvoleným vzdělávacím cílům, charakteru předmětu i složení třídy z různých ročníků. Ve frontálně organizovaných hodinách patřily k nejčastěji využívaným metodám výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí a samostatná práce. V některých hodinách vyučující uplatňovaly činnostní pojetí výuky. Pro samostatné aktivní učení však žáci dostávali méně příležitostí, stejně jako pro vzájemnou spolupráci a kooperaci při řešení úloh. Při zadávání úkolů učitelky zohledňovaly schopnosti a možnosti žáků. Většina dětí měla dobré pracovní návyky a prokazovala dobré zvládnutí učiva. Zařazení pomůcek a učebnic odpovídalo zvolené vyučovací formě, postupům a metodám práce. Didaktická technika nebyla využita. Ve většině hodin vyučující kromě seznámení žáků s cílem nebo programem záměrnou motivaci neprováděly. Motivace průběžná byla zaměřena i na žáky méně schopné, většinou vycházela ze životních zkušeností žáků. Neustálým ověřováním pochopení učiva a poskytováním zpětné vazby o dosahovaných výsledcích spojeným s individuálním přístupem k žákům vyučující udržovaly pozornost žáků a povzbuzovaly jejich aktivitu. Ověřování vědomostí spojené s klasifikací či slovním hodnocením vyučující neprováděly. V závěru hodin někdy chybělo jejich shrnutí a zhodnocení. Žáci měli možnost vyjádřit svůj názor. Učitelky svým laskavým přístupem vytvářely při vyučování atmosféru pohody a vzájemné důvěry, a proto se nevyskytly závažné negativní projevy chování žáků.

Průběh výuky ve třídách druhého stupně byl velmi dobrý.

Třetí stupeň zvláštní školy

Průběh výuky ve třídách třetího stupně měl rozdílnou úroveň. Většina hospitovaných hodin byla založena na frontální výuce, práci s učebnicí a komunikaci mezi žákem a učitelem. Výuka byla málo konkretizovaná, i když se všichni vyučující snažili propojovat nové poznatky se zkušenostmi žáků z praktického života, byli žáci většinou odkazováni na vlastní představy. Individuální podpora žáků probíhala především při samostatné práci u tabule nebo do sešitů. Většina učitelů ji opírala o dobrou znalost žáků a jejich pracovních postupů. Interakce při výuce byla otevřená, žáci se neostýchali a s důvěrou se na učitele obraceli s žádostí o podporu. Vstupní i průběžnou motivaci uplatňovali všichni vyučující, stejně tak dobře poskytovali žákům zpětnou vazbu, poskytovali jim prostor pro vzájemné hodnocení a vhodně reagovali na jejich chyby. Vztahy mezi žáky a učiteli byly pozitivní.

Organizace, metody a formy práce byly na průměrné úrovni, motivace a hodnocení i interakce a komunikace na úrovni velmi dobré. Celkově byl průběh a výsledky vzdělávání ve třetím stupni velmi dobré.

Pracovní vyučování

Hospitace proběhly ve třídách druhého a třetího stupně zvláštní školy ve výuce dívek i chlapců. Týdenní hodinová dotace podle platných učebních dokumentů byla dodržena. Pro všechny ročníky zpracovali učitelé tematické plány po jednotlivých okruzích činností. Vlastní příprava na hodiny byla kvalitní a vycházela z tematických plánů.

Tři z hospitovaných vyučujících neměli odbornou a pedagogickou způsobilost požadovanou příslušnou právní normou. Dva z nich však mají dlouhodobou praxi s výukou žáků speciální školy a odbornost si doplňují účastí na seminářích v rámci dalšího vzdělávání učitelů, třetí vyučující nově nastoupila v letošním školním roce, praxi má na jiném typu školy.

Přestože byla škola nově účelově postavena v devadesátých letech minulého století, nemá dostatek vhodných prostor pro pracovní vyučování. Pracovnu původně určenou pro dílny užívá v současnosti školní družina a dílenské práce se vyučují v jedné místnosti, která má i přípravnu. V dílnách je pouze 6 pracovních míst pro žáky, všechna však nejsou dobře přístupná. Vybavení náradím a náčiním je dobré. Pro práci s papírem a keramickou hlinou je využívána účelově zařízená a vybavená pracovna výtvarné výchovy. Školní kuchyňka pro výuku prací v domácnosti je pěkně, účelně a dostatečně vybavena. Její zařízení je však nepraktické. Koberec, kterým je pokryta celá podlahová plocha, jde obtížně udržovat a chybí pracovní plocha pro přípravné práce. Pro vaření jsou k dispozici dvě pracoviště, ale pro přípravu pouze jedno. Pro výuku pěstitelských prací jsou podmínky velmi dobré, skleník je již v provozu a zahrada se průběžně v rámci výuky upravuje.

Skupiny pro pracovní vyučování mají nejvíce šest žáků. Vzhledem k prostoru dílen je to z hlediska bezpečnosti žáků a efektivnosti výuky odpovídající. Ve většině sledovaných hodin byla výuka dobře organizovaná, jednotlivé činnosti na sebe smysluplně navazovaly, žáci měli příležitost k úspěšnému uplatnění. Zásady psychohygieny byly dodržovány. Žáci pracovali individuálním tempem pod kontrolou učitelů, kteří si průběžně ověřovali pochopení zadávaných úkolů a seznamovali je s postupy činností. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Motivování byli především praktickým uplatněním výsledků volených činností. Ty byly ve většině případů přiměřené věku, zájmům a možnostem žáků. Interakce v hodinách byla otevřená a oboustranně vstřícná. Verbální projev žáků byl přiměřený jejich věku a schopnostem.

Podmínky výuky byly na průměrné úrovni. Plánování a průběh výuky měly velmi dobrou úroveň.

Celkově mělo pracovní vyučování velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Úroveň výuky a výsledků vzdělávání byla velmi dobrá.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Školní družina má jedno oddělení, její kapacita dle platného rozhodnutí o zařazení do sítě škol jedenáct míst. Z předložené dokumentace bylo zjištěno, že do družiny je zapsáno dvanáct žáků. Tím došlo k překročení stanovené kapacity o jednoho žáka.

Činnost školní družiny je plánovitá, roční plán družiny je součástí systému plánování školy. Plánovaná skladba týdenního zaměstnání má podobu trvale platné struktury činností. Průběh činností v konkrétních dnech je zapsán v přehledu výchovně-vzdělávací práce. Celoroční činnost školní družiny není samostatně vyhodnocována.

Vychovatelka, která nemá speciálně pedagogickou kvalifikaci požadovanou pro výkon této funkce, nenaplňuje při sjednané kratší než stanovené týdenní pracovní době (0,5) stanovený snížený počet hodin přímé výchovné činnosti týdně (14 hodin). Její skutečný výkon přímé

výchovné činnosti je nižší o 65 minut týdně.

Pro školní družinu je určena jedna místnost v přízemí školy, jejíž velikost umožňuje žákům pouze relaxační a zájmové aktivity bez většího pohybu. Tato skutečnost spolu se způsobem organizace činnosti snižuje úroveň psychohygienických podmínek. Vybavení místnosti a materiální zabezpečení činnosti je velmi dobré.

Hospitacemi bylo zjištěno, že průběh činnosti se odvíjí od časového rozvrhu žáků. Ti přicházejí do školní družiny postupně po vyučování, samostatně jdou obědvat, po návratu do místnosti odcházejí průběžně podle příchodu rodičů nebo odchodů na autobus. Vychovatelka se žákům věnuje, přiměřeně s nimi komunikuje, umožňuje jim spontánní výběr činností odpočinkového charakteru, hraje si s nimi. Podporuje je k využívání znalostí a dovedností při hrách, motivuje je k zdravé soutěživosti. Prostor pro režimovou zájmovou činnost, pobyt venku a přípravu na vyučování stávající systém práce nenabízí.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny měla průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry má škola zpracované v Konceptci ZvŠ Blansko. Konceptce je členěna podle oblastí činnosti školy, a to na oblast personální, výchovně-vzdělávací, oblast materiálně-technického rozvoje, oblast spolupráce a další různé úkoly. Nezabývá se činnosti školní družiny a oblastí řízení. Z dokumentu není zřejmé, kdy byla konceptce vytvořena, na jaké období jsou její záměry plánovány a její projednání se zřizovatelem. Přijaté konceptci svým členěním i obsahem odpovídá Plán práce ZvŠ Blansko na školní rok 2001/2002. Úkoly v něm jsou výstižně formulované, ale chybí uvedení zodpovědnosti za jejich splnění a termín jejich realizování. Pracovníci školy mají možnost podílet se na vytváření dokumentů týkajících se plánování prostřednictvím pedagogické rady a jednání na provozních poradách. Učební plán, který je zpracován tak, aby co nejvíce vyhovoval potřebám žáků, není doplněn nabídkou nepovinných předmětů. Škola organizuje zájmovou činnost kroužků keramiky a anglického jazyka.

Organizace provozu školy je daná především Organizačním řádem Zvláštní školy Blansko, dále pak soustavou vnitřních řádů školy, vnitřních organizačních směrnic, rozhodnutí a pokynů ředitelky. Přehledná organizační struktura vyjádřená v organizačním schématu umožňuje účinné řízení školy. Kompetence jak vedoucích, tak ostatních pracovníků, jejich povinnosti i práva jsou vyjádřeny v pracovních náplních. Pravidla chování i práva žáků a další ustanovení řádu školy jsou součástí Vnitřního řádu školy. Závažným nedostatkem v organizování činnosti školy je skutečnost, že celkem u devíti žáků zařazených do zvláštní školy rozhodnutím ředitelky školy chybí doporučení k tomuto zařazení z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra, což je v rozporu s platnou právní normou. Informační systém uvnitř školy i předávání informací rodičům jsou promyšlené a dobře fungují. Spolupráce se Sdružením rodičů při Zvláštní škole Blansko se rozvíjí především v pomoci při zabezpečování mimoškolních aktivit a zajišťování sponzorů školy. Dostatek informací o činnosti školy poskytuje Výroční zpráva o činnosti školy, která je zpracovaná podle požadavků platného zákona velmi dobře. Ředitelka školy využívá možností tohoto dokumentu pro zhodnocení činnosti v průběhu školního roku, srovnání s uplynulým obdobím i k její prezentaci. K propagaci školy přispívá účast žáků ve výtvarných soutěžích, výstavách a poskytování žákovských prací k výzdobě významných institucí v sídelním městě. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními předpisy. Ochrana důvěrných informací a dat je zabezpečena odpovídajícím způsobem.

K operativnímu řízení zaměstnanců ředitelka školy volí vzhledem k možnosti získat

okamžitou zpětnou vazbu především osobní jednání s jednotlivci, která mají návaznost na kontrolní činnost nebo slouží k řešení aktuálních úkolů. Podle potřeby také svolává porady s vedoucími pracovníky školy. Operativní řízení je funkční a účinné. Učitelé se podílejí na výzdobě školy, prezentaci školy na veřejnosti, organizují účast žáků na soutěžích, podílí se na zájmové činnosti organizované školou, provozní zaměstnanci provádí úpravy okolí školy nad sjednané pracovní povinnosti. Ředitelka podporuje a umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP). Vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje převážně na základě zájmu jednotlivců nebo i potřeb školy. Ředitelka zpracovala Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který obsahuje oblasti vzdělávání a výčet jednotlivých vzdělávacích akcí většinou bez uvedení konkrétních účastníků. DVPP je zaměřeno především na rozvíjení řídicích dovedností, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti výpočetní techniky a na prohloubení odbornosti učitelů. Plán také obsahuje doporučení vybraným pracovníkům zahájit studium speciální pedagogiky nebo studia výchovného poradenství. Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je zajišťována odborná a metodická pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů a zkušených pedagogů. Škola má vypracovaná kritéria pro poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn jako součást Vnitřního platového předpisu zaměstnanců Zvláštní školy Blansko, která jsou pro zaměstnance zveřejněna. Ředitelka školy se podílí na výběru úloh určených k ověřování vědomostí žáků na konci každého pololetí a u vycházejících žáků a sleduje úspěšnost jejich řešení. Jiné formy zjišťování a hodnocení úrovně výsledků činnosti školy neprovádí.

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře zvláštní školy je vytvořen. Časové rozvržení a sledované oblasti jsou deklarovány v celoročním plánu hospitační a kontrolní činnosti. Hospitační činnost ředitelky je vysoce propracovaná, písemné záznamy z jednotlivých hospitací, které učitelé podepisují, mají vynikající vypovídací hodnotu. Objektivnost náhledu ředitelky na práci pedagogů dotváří dobrá znalost každého z nich. Kontrolní činnost probíhá průběžně podle plánu a akutní potřeby, záznamy o provedené kontrole nejsou zavedeny, ředitelka pouze parafuje některé dokumenty. S výsledky kontrol a hospitací v obecné poloze jsou pracovníci podle potřeby seznamováni prostřednictvím informací a zadáváním úkolů především na provozních poradách. Analýza výsledků kontrol a hospitací není prezentována na jednáních pedagogické rady. Opatření ke zjištěným nedostatkům jsou přijímána.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování mají vzhledem k velikosti a podmínkám školy velmi dobrou úroveň. Funkčnost organizačního uspořádání, informačních systémů a organizace výuky i provozu školy je velmi dobrá, avšak vzhledem k závažnému pochybení v rozhodnutí ředitelky školy při zařazování žáků do zvláštní školy je celkově tato oblast hodnocena jako průměrná. Úroveň vedení a motivování pracovníků stejně jako systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve zvláštní škole jsou vytvářeny velmi dobré podmínky pro kvalitní poskytování základního vzdělání.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Ke zhodnocení efektivity využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bylo stanoveno kontrolované období kalendářní rok 2001.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Škola hospodařila do 30. června 2001 jako státní příspěvková organizace a od 1. července 2001, kdy přešla do působnosti Jihomoravského kraje, jako organizace kraje s nezměněnou právní kontinuitou příspěvkové organizace.

Referát školství Okresního úřadu Blansko stanovil škole k 15. červnu 2001 závazné ukazatele rozpočtu, a to: Limit neinvestičních výdajů celkem (příspěvku na provoz) ve výši 4.339.000 Kč, z toho limit prostředků na platy ve výši 2.385.000 Kč a limit na ostatní platby za provedené práce (dále jen OPPP) ve výši 19.000 Kč. Další ukazatele, tj. zákonné odvody pojistného 889.000 Kč, limit ONIV variabilní 48.000 Kč a limit ONIV fixní 998.000 Kč, byly určeny rovněž závazně. Ve II. pololetí 2001 Jihomoravský kraj zvýšil škole příspěvek na provoz o 154.000 Kč, z čehož účelově stanovil 4.000 Kč na další vzdělávání pedagogických pracovníků školy. Po provedených úpravách činil příspěvek na provoz školy v roce 2001 celkem 4.493.000 Kč a škola jej vykázala v přijaté dotaci ze státního rozpočtu částkou 3.940.000 Kč a v přijaté dotaci od zřizovatele částkou 553.000 Kč. Použití těchto prostředků nerozlišila podle zdrojů. Z toho důvodu bylo hodnoceno využívání všech finančních prostředků, se kterými škola v roce 2001 hospodařila.

Ve srovnání s předcházejícím rokem 2000, kdy škola vykázala nulový hospodářský výsledek, došlo v kontrolovaném roce k podstatnému zhoršení v hospodaření školy. Škola vykázala v roce 2001 v hlavní činnosti vysokou ztrátu ve výši 497,85 tis. Kč, kterou neuhradil nepatrný zisk 7,6 tis. Kč z doplňkové činnosti. Důvodem ztráty byla vysoká potřeba provozních prostředků na odpisy, které zřizovatel školy nezabezpečil v rozpočtu příspěvku na provoz, ač byl o výši odpisového plánu školy na rok 2001 písemně informován.

Podíl příspěvku na provoz vykazaného jako dotace ze státního rozpočtu na celkových provozních nákladech školy v hlavní činnosti činil 68,97 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Zvláštní škola dodržela závazné ukazatele mzdové regulace roku 2001. U limitu počtu zaměstnanců vykázala úsporu 0,678 zaměstnance (přepočtený počet). Limit prostředků na platy ze státního rozpočtu vyčerpala na 100 %. Stanovený limit prostředků OPPP škola rovněž čerpala v plné výši.

Vnitřní platový předpis upravuje platové poměry zaměstnanců školy a blíže stanoví způsob započítávání jiné než požadované praxe do doby rozhodné pro zařazení zaměstnance do platového stupně, kritéria pro poskytování osobních příplatků, kritéria pro poskytování odměn, podmínky pro poskytování příplatku za vedení a pro poskytování zvláštních příplatků, platové poměry externích zaměstnanců.

Správnost zařazení do platových tříd a platových stupňů byla ověřena u všech zaměstnanců školy v souladu s jejich skutečně vykonávanou činností a dobou započítatelné praxe. Ve všech případech byli pracovníci zařazení do platového stupně v příslušné platové třídě správně v souladu s průběhem započítatelné praxe a podle platných právních předpisů.

Vedení základní školy má vytvořen systém hmotného stimulu pracovníků, osobní příplatky a odměny jsou diferencovány a řídí se kritérii uvedenými ve vnitřním platovém předpisu a jejich poskytnutí bylo vždy řádně zdůvodněno. Celková částka nenárokových složek platu v kontrolovaném období byla vyplacena v poměru 68 % osobních příplatků ku 32 % odměn.

Fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) byl v kontrolovaném období tvořen, v souladu s platnými právními předpisy, 2 % z objemu vyplacených mezd. Součástí zásad čerpání finančních prostředků FKSP je zřízení osobních kont zaměstnanců, které je tvořeno normativním přidělem finančních prostředků FKSP k 1. lednu příslušného kalendářního roku.

Případné přečerpání svého osobního konta je zaměstnanec povinen uhradit neprodleně bezhotovostním převodem na účet FKSP.

Finanční prostředky FKSP byly v kontrolovaném období roku 2001 použity v souladu se zpracovanými zásadami a stanoveným účelem fondu.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) v částce 1.218.250 Kč, tj. příspěvek na provoz bez mzdových prostředků a skutečně čerpaných zákonných odvodů, škola použila účelně na zabezpečení nerušeného chodu školy. Z celkového příspěvku na ONIV škola použila 11 % na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby, 12 % na materiál pro potřebu školy, 0,3 % na další vzdělávání zaměstnanců, 40,7 % na spotřebu energie (elektřina, voda, plyn), 18,5 % na služby (pošt. a tel. poplatky, BOZP a další), 3,5 % na pojištění osob a majetku, 2 % na opravy a údržbu. Na odpisy majetku, jejichž potřeba činila více jak 50 % rozpočtované výše prostředků na ONIV, mohla použít pouze 12 %. Škola neúčinně se společně se zřizovatelem opatření k zabezpečení potřeby prostředků na plánované odpisy majetku, což se negativně promítlo do zhoršeného výsledku hospodaření.

Účetnictví školy a zpracování mzdové agendy je zajišťováno dodavatelsky s využitím výpočetní techniky. Škola má zpracované interní směrnice, které upravují jednotlivé oblasti účetnictví. Při vedení účetnictví dodržovala směrnou účtovou osnovu pro rok 2001, sestavená účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace školy. Kontrolou účetních dokladů bylo ověřeno, že škola účtovala na podkladě řádných účetních dokladů, které měly náležitosti stanovené zákonem o účetnictví, drobné nedostatky byly odstraněny ještě v průběhu kontroly. Škola nesledovala v účetní evidenci činnost svých součástí na analytických účtech odděleně v rámci své hlavní činnosti. Účtový rozvrh nebyl analyticky přizpůsoben oddělenému sledování všech nákladů a výnosů zejména ve školní jídelně, které škola evidentně potřebuje. Bylo rovněž zjištěno, že škola nezajistila shodu údajů o čerpání mzdových prostředků ve statistických a účetních výkazech, jak vyplývá z metodických vysvětlivek ČSÚ.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Z celkového příspěvku na provoz byly škole vyčleněny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků v celkové částce 4.000 Kč. Škola vyčerpala účelové finanční prostředky v plné výši pro potřebu personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy v oblastech vedoucích k prohloubení jejich odbornosti a specializace.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Škola neobdržela ve sledovaném období investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 je výstižná a obsahuje základní ekonomické údaje o hospodaření školy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

U kontrolovaných oblastí nebylo ve sledovaném období zjištěno nevhodné nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Poskytnuté finanční prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství a protidrogová prevence

Výchovná poradkyně nemá vzdělání požadované právní normou pro výchovného poradce ve škole. Svou specializaci si však doplňuje dalším vzděláváním na odborných seminářích a aktivitách.

Organizace výchovného poradenství je spíše neformální, a to vzhledem k velikosti školy. Problémy žáků se konzultují na pedagogických radách a v průběhu běžného školního života. Škola málo využívá diagnostického pobytu žáků pro zvážení všech důvodů při jejich zařazování. Podklady pro rozhodnutí o zařazení jsou v některých případech neúplné. Záznamy o žácích si škola vede pouze v případech výrazného vybočení žáka, a to v katalogových listech. Většina těchto záznamů se týká výchovných opatření souvisejících s hodnocením žáků. Výchovná poradkyně vede pouze evidenci důležitých jednání, která se týkají žáků školy a řešení jejich problémů. Zajišťuje odborná vyšetření žáků a případná jednání s rodiči, s externími institucemi. Těžištěm její práce je především profesní orientace a pomoc při rozhodování žáků a jejich rodičů o dalším studiu. Využívá k tomu i odbornou spolupráci speciálně pedagogického centra a jejich psychologické posouzení budoucího absolventa. Sleduje i jejich úspěšnost u zkoušek.

Výchovné poradenství má průměrnou úroveň.

Prevence sociálně patologických jevů

Školním metodikem prevence sociálně patologických jevů je učitelka bez speciálně pedagogické kvalifikace (s praxí výchovné poradkyně) působící ve zdejší škole první rok. Písemné pověření pro výkon funkce nemá, její povinnosti nebyly písemně vymezeny. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a účastní se poradnou organizovaných akcí souvisejících s tematikou prevence. Pro letošní školní rok zpracovala minimální preventivní program, který není integrovanou součástí ročního plánu školy. Plán heslovitě vymezuje (po měsících) témata k protidrogové prevenci a akce různého typu (sportovní, zdravotně, naučné a kulturní). Není určena zodpovědnost a kooperace dalších osob, chybí nástin prostředků realizace. Vyhodnocení akcí má být provedeno až v závěru školního roku. Metodička úzce spolupracuje především s výchovnou poradkyní školy, má dostatečné informace o celkové atmosféře ve vztazích žáků.

Oblast prevence sociálně patologických jevů je málo propracovaná, má průměrnou úroveň.

Školní jídelna

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací zařízení je umístěno v přízemním podlaží školy. Zahrnuje varnou kuchyň s prostorově oddělenou umývárnu bílého a černého nádobí, prostorem na výdej obědů a příjem použitého nádobí, kancelář vedoucí jídelny, jednotlivé skladovací prostory, šatnu, sprchy a sociální vybavení pro zaměstnance kuchyně. Na kuchyň navazují dvě oddělené, příjemně působící jídelny s 88 místy u stolů pro žáky a zaměstnance obchodní akademie a střední zdravotní školy a s 30 místy pro žáky a zaměstnance zvláštní školy a zaměstnance pedagogicko-psychologické poradny. Obě jídelny jsou s kuchyní propojeny výdejními okénky a okénky na příjem použitého nádobí. Obědy vydávané ve stejném časovém rozmezí v takto odděleně umístěných jídelnách představuje pro pracovnice školní jídelny značné pracovní vypětí. Výdej stravy je ukončen do tří hodin po ukončení tepelné úpravy pokrmů.

Školní jídelna je v provozu od roku 1999. Všechno strojní, varné a technologické vybavení kuchyně je nové, moderní a plně funkční. Vzhledem k počtu připravovaných jídel a počtu

zaměstnanců kuchyně varné a přípravné prostory plně vyhovují požadavkům na prostorové podmínky.

Ve školní kuchyni je pro děti a dospělé strávnicky připravováno stejné jídlo, v souladu s příslušnou vyhláškou a recepturami pro školní stravování váhově odlišené podle dané věkové kategorie. Dospělí strávnicki odebírají v souladu s platnou právní normou oběd v průběhu pracovní směny.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Dodržování stanovených výživových norem bylo ověřováno ve všech měsících roku 2001 pomocí počítačového programu na výpočet spotřebního koše potravin, kde je sledována v souladu s příslušnou vyhláškou průměrná spotřeba deseti vybraných druhů potravin na strávnicka a den. Z výsledků plnění spotřebního koše v hodnocených měsících vyplývá nedostatečná spotřeba rybiho masa, mléka a mléčných výrobků, ovoce a luštěnin, v některých měsících naopak vysoká spotřeba volných tuků a cukru. Vyhodnocená pestrost jídelních lístků v náhodně vybraných měsících potvrzují výsledky výpočtu spotřebního koše v nízkém počtu zařazení ovoce, mléka nebo mléčných výrobků jako součást oběda. Spotřeba ostatních sledovaných druhů potravin byla v rámci přípustné tolerance splněna.

Strava byla připravována podle receptur pro školní stravování. Z denních výdejků potravin vyplývá, že byly použity potraviny v souladu s recepturami a technologickými postupy pro přípravu stravy pro děti základních a středních škol.

Finanční normativy na nákup potravin pro stravované žáky a zaměstnance byly v kontrolovaném období stanoveny v souladu s vyhláškou o školním stravování. Jejich čerpání v jednotlivých měsících kontrolovaného roku, které současně vypovídá o hospodaření s poplatky strávnicků, bylo rovnoměrné. V měsíci prosinci byla vykázána zanedbatelná úspora finančního limitu pohybující se v haléřových položkách.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence

Účetní evidence školního stravování je vedena pomocí počítačového programu pro školní jídelny. Jednotlivé výstupy z programu poskytují informace o stravovaných osobách a poplatcích za stravování, o skladové evidenci, o denním přehledu stravování ve výdejkách potravin a o celkovém hospodaření s finančním limitem na nákup potravin. Programově je zpracován měsíčně spotřební koš vybraných druhů potravin, který dokládá plnění výživových hodnot podávané stravy.

Provoz školní jídelny probíhá ve velmi dobrých provozních podmínkách. V pěti náhodně vybraných měsících kontrolovaného období roku 2001 nebyly dodrženy výživové ukazatele u vybraných druhů potravin. Vzhledem k tomuto zjištění byla celková úroveň činnosti školní jídelny hodnocena jako průměrná.

Oblast BOZP a PO

Při kontrole v oblasti BOZP a PO nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů. Budova školy byla projektována účelově přímo pro potřeby zvláštní školy. Po fyzické kontrole objektu bylo konstatováno, že je nově postaven a byl kolaudován v roce 1999. Zjištěné závady na budově neohrožují bezpečnost žáků a jsou předmětem reklamačního řízení (nekvalitně provedená západka horních ventilačních křídel oken, kdy je možnost samovolného pootevření, dále v přísávání vzduchu do plynové kotelny, které neodpovídá projektu).

Předložená dokumentace byla úplná, vyskytly se pouze drobné formální nedostatky - nestandardní forma prověrky BOZP a ve směrnici OOPP nepřesná formulace pracovních oděvů.

Výkony – počty žáků

Počty žáků uvedené ve statistickém výkazu Škol V4b-01 o speciálních školách k 30. září 2001 souhlasily se skutečnými stavy žáků v třídních výkazech k témuž datu s výjimkou 3. ročníku, kde škola vykazala 1 žáka, který nastoupil do školy až 5. listopadu 2001. Škola vykazala v zahajovacích výkazech ze dne 8. října 2001 celkem 62 žáků v 7 speciálních třídách. Zjištěné pochybení neovlivnilo financování školy, neboť v době inspekce měla již škola 64 žáků.

Tematická inspekce

Souběžně s orientační inspekcí byla realizovaná tematická inspekce „Vyhodnocení postupu při přerazování žáků zvláštních škol do základních škol“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2001/2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j. 25/46 vydaná dne 13. září 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (změna s účinností od 13.9.2001) č. j. 11 714/2002-21
3. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, evidence žáků školy, záznamy o nepovinných předmětech a zájmových útvarech
4. Osobní dokumentace žáků
5. Vnitřní řád školy
6. Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
7. Režim zvonění
8. Záznamy z pedagogických rad
9. Kniha školních úrazů, Kniha pracovních úrazů
10. Personální dokumentace všech zaměstnanců (včetně dokladů o vzdělání)
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
12. Výkaz Škol (MŠMT) V4b-01 o speciálních školách ze dne 8. 10. 2001
13. Vnitřní směrnice k vedení účetnictví a zpracování účetních dokladů z 31. července 2001
14. Závazné ukazatele k 15. červnu 2001
15. Čtvrtletní výkaz o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1.-4. čtvrtletí 2001 Škol (MŠMT) P 1-04 ze dne 16. ledna 2002
16. Rozpočtová opatření Jihomoravského kraje č. 25, 51, a 55 o změně rozpočtu na rok 2001 Zvláštní školy Blansko
17. Účetní závěrka za rok 2001: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. prosinci 2001 Úč OÚPO 4-02, Rozvaha Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001, Příloha sestavená k 31. prosinci 2001 Úč OÚPO 5-02
18. Opis účtového rozvrhu Zvláštní školy Blansko pro účetní rok 2001
19. Výpis zkrácené hlavní knihy Zvláštní školy Blansko za účetní období roku 2001 včetně prvotních dokladů vztahujících se k dotaci
20. Výroční zpráva o hospodaření v roce 2001 Zvláštní školy Blansko ze dne 18. února 2002
21. Odpisový plán v roce 2001
22. Vnitřní platový předpis platný od 1. ledna 2001, včetně příloh č. 1 – 3 a dodatku č. 1

23. Fond kulturních a sociálních potřeb – Smlouva mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci Zvláštní školy Blansko, platná od 31. 1. 2001, včetně přílohy: Rozpočet FKSP na rok 2001 složený ze dvou částí „Tvorba fondu“ a „Čerpání fondu“
24. Prvotní doklady čerpání FKSP v roce 2001
25. Výpisy z běžného účtu FKSP ke kontrolovaným položkám roku 2001
26. Vnitřní směrnice „Zásady školního stravování dospělých strávníků ve školní jídelně ZvŠ“
27. Výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. 10. 2001
28. Měsíční vyúčtování školní jídelny za měsíce leden až prosinec 2001
29. Jídelní lístky a výdejky potravin za měsíce duben, září a říjen 2001
30. Výpočet spotřebního koše potravin za měsíce duben, září, říjen, listopad a prosinec 2001
31. Osvědčení o absolvování školení BOZP a PO vedoucích pracovníků - ze dne 15. 3. 2001
32. Záznam o školení BOZP a PO zaměstnanců ze dne 28. 8. 2001
33. Záznam o vstupním školení ze dne 4. 2. 2002
34. Žáci
  - školení na počátku roku v třídní knize ze 4. 9. 2001
  - další školení 8. 2. 2002
35. Záznam o provedení veřejné prověrky bezpečnosti práce ze dne 19. 2. 2002
36. Plán ozdravných opatření ze dne 19. 2. 2002
37. Statistický výkaz V 36-01 o úrazovosti škol za školní rok 2000/2001 ze dne 8. 10. 2001
38. Rozbor školní úrazovosti ze dne 18. 2. 2002
39. Vyplněný záznam o školním úraze pro registrovaný úraz za školní rok 2000/2001 - ze dne 14. 3. 2001
40. Hodnocení rizik ze dne 3. 9. 2001
41. Organizační směrnice pro poskytování OOPP na základě vyhodnocení rizik ze dne 3. 9. 2001
42. Osobní karty na poskytování OOPP
43. Seznam zakázaných prací a pracovišť ze dne 22. 2. 2002
44. Periodická zdravotní prohlídka ze dne 25. 2. 2002
45. Smlouva se závodním lékařem o zajišťování závodní preventivní péče ze dne 27. 2. 2002
46. Traumatologický plán ze dne 16. 12. 2000
47. Revize
  - Elektroinstalace - 08/1999
  - Tělocvičné nářadí ze dne 28. 9. 2001
  - Přenosné el. nářadí ze dne 18. 6. 2001
  - Přenosné el spotřebiče ze dne 18. 6. 2001
  - Plyn ze dne 15. 10. 2001
  - Kotelna ze dne 15. 10. 2001
  - Tlakové nádoby ze dne 27. 2. 2002
  - Keramická pec 18. 6. 2001
  - Hrnčířský kruh ze dne 18. 6. 2001
  - Požární poplachové směrnice
  - Požární evakuační plán
48. Požární kniha
49. Dokumentace výchovného poradce
50. Písemnosti žáků, žakovské knížky, deníčky
51. Organizační řád
52. Pracovní náplně vedoucích pracovníků, učitelů i provozních zaměstnanců

53. Organizační směrnice ZvŠ Blansko č. 1/2001 – 7/2002
54. Rozhodnutí ředitelky školy č. 1/2001 – 15/2002
55. Pokyny ředitelky školy č. 1/0221 – 5/2002
56. Zápisy z provozních porad
57. Tematické plány hospitovaných předmětů
58. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
59. Koncepce ZvŠ Blansko
60. Plán práce ZvŠ Blansko, školní rok 2001/2002
61. Učební plán Vzdělávacího programu Zvláštní školy čj. 22 980/997-22, školní rok 2001/2002
62. Klasifikace a hodnocení žáků Zvláštní školy Blansko
63. Minimální preventivní program pro Zvláštní školu Blansko, školní rok 2001/2002
64. Rozhodnutí ředitelky č. 15/2002 o výjimce z maximálního počtu žáků ve třídě ze dne 19. 2. 2002
65. Plán hospitační a kontrolní činnosti ve školním roce 2001/2002
66. Plán práce školní družiny pro rok 2001/2002
67. Řád školní družiny – Zvláštní škola Blansko
68. Přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2001/02
69. Zápisní lístky žáků přihlášených do školní družiny
70. 2 ks dokumentů –Věc: Přijetí žáka do školní družiny ze dne 17. 9. 2001 a Přijetí žáka do školní družiny ze dne 15. 2. 2002, čj. ZvŠ/odes/35/2002
71. Při fyzické kontrole v oblasti BOZP a PO bylo kontrolováno:
  - učebna I. - 1. a 3. ročník, učebna II. - 5. ročník, učebna VII. - 4. ročník, cvičný byt, učebna III. - 6. ročník, učebna IV. - 9 ročník, učebna V. - 8 ročník, počítačová učebna, učebna VI. - 7 ročník, šatny, školní družina, sklad materiálu pro dílnu, dílna, učebna výtvarné výchovy, tělocvična, šatna TV, sociální zařízení, kotelna, místnost zahradní techniky, jídelna, chodby, schodiště, přístupové cesty ke škole

ZÁVĚR

Škola zabezpečuje celkově velmi dobré podmínky pro činnost všech součástí školy. Velmi dobrá je úroveň průběhu a výsledků vzdělávání zvláštní školy. Úroveň výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a činnosti školní jídelny je průměrná. Od předchozí inspekce provedené Českou školní inspekcí ve dnech 10. a 13. ledna 1997, jež byla zaměřena na komplexní posouzení činnosti školy, došlo přemístěním školy do nově postavené a esteticky vybavené budovy k zásadnímu zlepšení materiálních podmínek pro její činnost, snížila se naopak úroveň plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. I nadále trvá pozitivní vztah učitelů k žákům a velmi dobrá vnitřní atmosféra.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka, v. r.
Člen týmu	Mgr. Ludmila Konopková	Ludmila Konopková, v. r.
Člen týmu	Mgr. Věra Vojtová, Ph.D.	Věra Vojtová, v- r.

Další zaměstnanci ČŠI Ludmila Čepičková, Hana Linhartová, Ing. Jiří Koc

V Brně dne 12. dubna 2002

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 4.2002

Razítko

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jarmila Baletková, ředitelka školy

Jarmila Baletková, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK Brno	2002-05-13	401/2002
Okresní úřad Blansko	2002-05-13	402/2002

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.

